

Nikolaj Vasiljević Gogolj - Kabanica

Beleske o piscu:

Nikolaj Vasiljević Gogolj je ruski književnik. Rođen je 20.3.1809. u Soročincima, Poltavaska gubernija, a umro je 21.2.1852. godine u Moskvi. Godine 1829. seli se u Petrograd. Odgojitelj po velikaškim kućama, niži činovnik, jedno vrijeme predavač povijesti na Petrogradskom univerzitetu. 1836. godine izvodi se prva predstava Gogoljeve komedije Revizor. Od 1836. do 1849. boravi u Italiji, Njemačkoj, Francuskoj. Godine 1842. izlazi prvi dio romana Mrtve duše. Približavanje slavjanofilima, nevjerica u vlastitu darovitost, osjećanje krivice i religiozno-mistično raspoloženje obilježavaju dalji Gogoljev život. On hodočasti u Jeruzalem, oriče se ranijeg rada, spaljuje drugi dio Mrtvih duša, brani crkvu i samodržavlje u knjizi Odabrana mjesta iz prepiske o prijateljima (1847.). Pismo Bjelinskoga i negodovanje napredne javnosti navode ga da objasni svoj stav, da objavi tzv. autorsku ispovjed. Posljednje godine provodi u Moskvi. Pisac idilična pejzaža, seoskih običaja, praznovjerja i dr. Gogolj je vješto povezivao zbilju s predajom, zgode stvarnog života prožimao "strašnim pričama", smiješno miješao sa žalosnim, realno s fantastičnim. Gogoljeva je Ukrajina vedra, raskalašena, prostodušna, sva u šarenilu, pjesmi i plesu; ljudi su dobroćudni, a Dnjepru nema rijeke "ravne na svijetu". U prvim pripovijestima iz ukrajinskog života Večeri na majuru kraj Dikanjke dolazi do izražaja folklor, vedro i romantično raspoloženje, u drugoj je knjizi Mirogod dao sliku starinskog junaštva (Taras Buljba), progovorio je o strogim običajima, surovom poimanju časti, pisanim i nepisanim zakonima Zaporožaca. U pripovijestima Starinski posjednici; Pripovijest o tome kako su se posvadili Ivan Ivanovič i Ivan Nikiforovič, Gogolj pokazuje svu prazninu vlasteoskog života, sitne interese, tmuran, štur i bezbojan svijet u kome se ništa ne događa. U Petrogradskim pripovijestima, Gogolj govori o bijedi činovničke egzistencije. U najjačoj pripovijesti ovog ciklusa Kabanica on u liku sitna čovjeka Bašmačkina žali sve uvrijeđene i nepriznate. U Revizoru razgolićuje pokvarenost činovništva, šiba lakomisleni provincijski mentalitet, osvjetljuje ruske prilike onoga vremena. Gogolj osjeća potrebu "da skupi na gomilu sve ono što ne valja u Rusiji". Stoga stvara sveobuhvatno djelo, koje će utrti put iz "pakla" pokvarenosti i egoizma, preko "čistilišta" i moralnog preobražaja, u "raj" idealne sutrašnjice. U djelu Mrtve duše

Gogoljev junak Čičikov, putuje Rusijom, otkupljuje "mrtve duše", snuje o posjedničkim ugodnostima i uvjeren je da nema stvari koju ne bi mogao dobiti za novac. Kritičan duh koji vidi mnoge slabosti svojih suvremenika i ruga im se tako da smijehom ne prikriva tugu (gogoljevski humor), Gogolj je stvorio likove koji su u ruskom društvu postali obrasci za lijenost, glupost, sebičnost, lakoumnost i korupciju (Manilov, Sobakevič, korobočka, Čičkov, Bopčinski i Dopčinski, Hljestakov i dr.).

Kratak sadržaj:

U jednom odjeljenju služio je jedan činovnik. Za tog čovjeka ne bi se baš moglo reći da je dopadljiv, bio je onizak, malko riđokos, s borama s obje strane obraza. Zvao se Akakije Akakijevič i bio je pomalo čudan. Bio je pisar i bio je vjerojatno jedini u tom odjeljenju koji je radio svoj posao s ljubavlju i poštovanjem. Drugi činovnici ga uopće nisu poštovali, pa čak ga nisu ni pozdravljali, a kad bi mu nosili nešto da prepíše to bi bilo veoma neljudski i bez molbe. Većina činovnika ga je ismijavala izgovarajući šale na njegov račun. No usprkos tome on se nije dao pokolebati i radio je dalje svoj posao s dušom i poštovanjem. Veoma se razlikovao od drugih činovnika. Dok su drugi navečer izlazili na ulice kako bi porazgovarali s prijateljima i malo se zabavili, on je sjedio u toplini svoga doma i prepisivao neki spis ili tekst tek tako za svoju dušu. Može se reći da je u svakom napisanom slovu uživao. Bio je toliko uživljen u pisanje da je u svemu što je gledao vidio svoje jasne, ujednačenim rukopisom ispisane redove. Stoga nije obraćao pogled na svoju staru kabanicu koja je često bila meta izrugivanja drugih činovnika. No kad se pojavila oštra sjeverna studen, Akakije Akakijevič je osjetio kako ga studen naročito jako pali po leđima i ramenima, bez obzira što je pokušavao što prije proći razdaljinu od svog doma do radnog mjesta. Kada više nije mogao izdržati hladnoću uputio se njemu dobro znanom krojaču Petroviču misleći da će mu on uspjeti zakrpati kabanicu. Petrovič je bio čovjek bez jednog oka, a vrlo često je volio popiti koju čašicu. dok je bio trijezan znao je uspješno popraviti činovničku uniformu. Došavši kod petroviča Akakije Akakijevič mu je pokazao svoju kabanicu rekavši da to nije meki veliki problem da samo treba staviti nekoliko zakrpa na ramena i leđa. No Petrovič ga je odbio i rekavši mu da se kabanica nemože pokrpati jer se podstava raspada. Tako je Akakije Akakijevič sav uznemiran otišao kući misleći da je petrovič danas Trijezan. Pomislio je kako će donjesti kabanicu Petroviču u nedjelju ujutro kad

će Petrović biti mamuran od subotnjeg provoda. Tako je i bilo donio je kabanicu a mamurni Petrović pogledavši ju odmah se razbistrio i rekao još jednom kako se to nemože popraviti i kako treba sašiti sasvim novu kabanicu. Tada je Akakijeviču bilo jasno da stvarno mora naručiti novu kabanicu. Ali mučio ga je jedan problem a to je bio novac. Tako je silno odlučio da će odted malo skromnije živjeti, da neće piti čaj uvečer, da će odjeću što manje nosti pralji na pranje kako bi uštedio novac. Kroz par mjeseci skupio je novac i pošao s Petrovičem u trgovine kako bi kupio tkaninu. Petrovič mu je uskoro napravio novu kabanicu i Akakijevič je uskoro došao na radno mjesto u sasvim novoj kabanici. Bio je jako ponosan na sebe i to iz dva razloga zato što mu više nije bilo hladno a i kabanica je izgledala vrlo lijepo. Naravno drugi činovnici su odmah uočili novu kabanicu i rekli Akakijeviču da bi u povodu kupnje nve kabanice trebao održati proslavu. Tada se Akakijevič našao u neugodnoj situaciji ali se našao jedan činovnik koji je rekao da će organizirati proslavu umjesto njega. Te večeri Akakijevič se uputio ka činovniku kod kojeg će se održati proslava. Hodajući ulicama prada bio je ponosan što može tako uredno sređen prošetati i grag mu se tog trenutka činio puno ljepši nego prije. Došavši na proslavu sjeo je kraj stola kartaša ali budući da je već došlo vrijeme kad je on obično išao u krevet, potajno se iskrao i otišao kući. Na putu do kuće prolazeći kroz sve tamnije i mračnije uličice udjednom je osjetio kako su ga ulovila dvojica ljudi udarili ga nogom i ote li mu kabanicu. Akakijevič se onesvjestio a kad je nakon nekoliko minuta došao k sebi više nije bilo nikoga ali ni njegove nove kabanice. Bio je sav rastrešen te je drugi dan potražio pomoć policijskog nadzornika. Budući da to nije pomoglo potražio je pomoć važne osobe. Važna osoba je baš u to vrijeme imala sastanak s prijateljem iz djetinstva ali ga je ipak nakon nekog vremena primila u svoj ured. Budući da važna osoba nije htjela pomoći Akakijeviču on se poupio i otišao. Na povratku kući puhao je jak vjetar tako da se Akakije Akakijevič razbolio. Bio je toliko bolestan da je liječnik upozorio njegovu gazdaricu kako je najbolje da odmah kupi lijes jer će Akakijevič uskoro umrijeti. Tako je i bilo. Akakijeviča pokopaše ali se nakon nekog vremena pročulo po gradu kako u kasne noćne sate kod Kaljinkina mosta pojavljuje neki mrtvac u liku činovnika koji skida i otime kabanice prolaznicima. Tako je jedne večeri kad je važna osoba išla u posjet kočijom Karolini Ivanovnoj ostala bez kabanice. Naime mrtvac s likom činovnika se na taj način osvetio za ono što mu nije želio pomoći oko pronalaženja ukradene kabanice.

Od tada više nitko nije ni vidio ni čuo za mrtvaca s likom činovnika. Očigledno mu je generalova kabanica sasvim odgovarala.

Karakterizacija likova:

Akakije Akakijevič - Nije baš bio dopadljiv, bio je onizak, malo riđokos i pjegav po licu, imao je bore s obje strane obraza. Bio je vrlo privržen poslu i svaki svoj spis ili tekst koji je prepisivao je prepisivao s ljubavlju i poštovanjem. Uživao je u svakom napisanom retku ili slovu. Vrlo je hladnokrvan i ravnodušan upravo radi toga što se ne obazire na izrugivanja drugih činovnika. Ima jak karakter i kad nešto naumi to će i učiniti pod bilo koju cijenu. Takav je slučaj sa skupljanjem novca za novu kabanicu, odricanja od večernjeg čaja, čuvanja odjeće kako bi što duže potrajala. Vrlo je štedljiv, pomalo lukav, vesele ga vrlo male sitnice.

Petrovič - Petrovič je stari krojač bez jednog oka, pjegav po licu, voli popiti koju čašicu, vrlo sposoban i vješt jer uspjeva uspješno popraviti činovničku uniformu. U nekim situacijama je okrutan zato jer voli natući cijenu svoga rada toliko koliko sam ne vrijedi. u nekim situacijama pošten zato jer je Akakijeviču sašio kabanicu za vrlo nisku cijenu shvaćajući u kakvoj je situaciji Akakijevič. Tvrdoglav je jer ga čak ni u situaciji kad je mamuran nije moguće odgovoriti id njegove namjere ili odluke.

Važna osoba (general) - On je u duši dobar čovjek, lijepo se odnosi prema drugima, ljubazan je prema njima, samo što ga je generalski čin sasvim pomeo. Nakon što je dobio generalski čin on se nekako sapeo, iskliznuo s uobičajenog kolosijeka i uopće nije znao kako se ponaša. Ako bi bio u društvu s ljudima ravnima sebi, on bi još i bio čovjek na svome mjestu, čovjek sasvim valjan, ali u pogledu nikako glup čovjek. Ali čim bi se zatekao među ljudima koji su makar za jedan čin niži od njega bivao bi sasvim drukčiji. Šutio je i takvo njegovo stanje izazivalo bi sažaljenje, tim prije što je on i sam osjećao da bi to vrijeme mogao ispuniti nečim mnogo ljepšim. U njegovim se očima ponekad opažala silna želja da se uključi u neki zanimljiv razgovor i da priđe nekoj manjoj grupi ljudi, ali ga je uvijek zaustavljala misao: da neće to biti malo previše s njegove strane, da neće to biti malo previše familijarno, neće li time on izgubiti na ugledu? I usljed takvih razmišljanja i dalje je ostao u onom svom

jednom te istom, nepromjenjivom šutljivom stanju, i tek bi ponekad izustio nekakve kratke zvuke. Zbog svega toga stekao je naziv vrlo dosadnog čovjeka.

Dojam o delu:

Djelo mi se poprilično svidjelo upravo radi svoje kratkoće. Naime neki pisci mogu na nekoliko stranica iskazati sve što su željeli reći a neki to nemogu ni na puno više stranica. Inače djelo je vrlo interesantno, ima dobru radnju i nije dosadno za čitanje.

2. Kabanica

Sadržaj

U jednom odjeljenju u Petrogradu radio je jedan običan mali činovnik po imenu Akaki Akakijevič. Iako su se tamo često mijenjali direktori i viši činovnici, on je uvijek ostajao na svom mjestu kao činovnik za prepisivanje službenih spisa. Bio je zadovoljan svojim poslom i radovao se pri pomisli što će ga sve slijedećeg dana čekati za prepisivanje. Nudili su mu da umjesto običnog prepisivanja, za veću plaću, malo izmjeni tekst, da promjeni adresu i prebaci iz prvog u treće lice. No njemu je to zadavalo previše briga te se brzo vratio starom poslu.

Nije obraćao pažnju na svoje odjevanje ni na zbivanja izvan mjesta gdje radi. Zbog njegovog izgleda, posla i posebno zbog kabanice, bio je omiljena meta šale ostalih činovnika u tom odjeljenju.

“Pregledavši ju dobro kod kuće, on otkri da je na dva-tri mjesta i to baš na leđima i na ramenima ona postala prava razvlaka; sukno se toliko itzlizalo da je postalo providno, a postava se sva raspala... Doista, ta kabanica imala je čudan izgled - prostrani okovratnik joj se svake godine sve više i više smanjivao, pošto je služio za podšivanje i krpanje drugih njenih dijelova.” (str. 203) On na to nije obraćao pažnju. No kad su došle hladne ruske zime, vidio je da treba nešto učiniti sa svojom starom, poderanom kabanicom. Vjerovao je da je potrebno samo da je odnese krojaču. No krojač Petrovič mu je izjavio da je nije moguće zakrpati, jer bi se ona raspala čim bi je ubo iglom. Petrovič mu je preporučio da kupi novu postavu i da će mu je on zašiti.

To je Akakija zabrinulo. Nije znao gdje bi mogao nabaviti osamdeset rubalja, što je bila najniža cijena. Doduše imao je oko četrdeset rubalja ušteđevine, no ona je već bila predodređena za nove pantalone, košulje i za plaćanje dugova. Polovicu potrebnog novca, oko četrdesetak rubalja, znao je da će dobiti za nagadu, no nije znao kako dogurati do druge polovice. U mislima je počeo razmišljati čega bi se sve trebao odreći. Odlučio je da više neće večerati, tj. da neće piti čaj navečer, neće paliti svijeću, gazit će što je moguće lakše da ne uništi pete, rijede će davati pralji prati rublje da se ne pocijepa... I tako je oko pola godine Akaki štedio i redovito sa Petrovičem posjećivao trgovine sa postavama, raspitivajući se za najjeftiniju. Sve je to podnosio s lakoćom kad bi pomislio na sve prednosti nove kabanice. No kad je za nagradu dobio, umjesto četrdeset, još dvadeset rubalja imao je dovoljno za postavu. Kupio ju je i dao Petroviču, koji je pristao da saši kabanicu za minimalnih dvanaest rubalja. Akakiju je najvjerojatnije najsretniji dan u životu bio onaj kad je došao na posao sa novom kabanicom. Na poslu su ga dočekali pljeskom, te se jedan mladi časnik ponudio da časti svih za Akakijevu novu kabanicu. Akakije se tada, navečer u kući onog časnika, prvi put uključio u život izvan posla. Sve mu je bilo neobično i pomalo neugodno. Nelagoda mu se povećala kad se vraćao kući mračnim ulicama. Na tom putu napali su ga dva čovjeka i oteli mu kabanicu, pustivši ga ošamućenoga na podu.

Kad se osvjestio, potražio je pomoć kod policajca u obližnjoj ulici no on mu nije htjeo pomoći. Čuvši što mu se desilo, gazdarica ga je savjetovala da treba otići ravno policijskom načelniku. Akakije je to i učinio. Otišao je jednoj važnoj osobi. Morao se prije najaviti, te doći u dogovoreno vrijeme. No u to je vrijeme ta važna osoba razgovarala s nekim svojim prijateljem kojeg nije davno vidjela. Da mu prijatelj shvati kako je on važna osoba, pustio je Akakija da čeka, a kad ga je napokon primio počeo se derati i grditi na njega. Akakije je silno prestrašen pobjegao kući. No tada je vladala jaka ruska zima i on se razbolio. Nakon nekoliko dana je i umro:

“A Petrograd ostade bez Akakija Akakijeviča, kao da ga u njemu nikada nije ni bilo...a već sutradan na njegovom je mjestu sjedio novi činovnik, rastom znatno viši od njega, koji već nije ispisivao slova onako uspravnim rukopisom kao Akakije Akakijevič, nego mnogo nagnutije i kosije.” (str. 224) No tu ne završava priča o Akakiju Akakijeviču. Naime nakon njegove smrti u gradu se pojavio neki mrtvac koji je krao kabanice ljudima tražeći svoju. Mnogi su tvrdili da

su u tog mrtvaca prepoznali Akakija Akakijeviča. Taj je mrtvac prestao sa krađom kabanica tek nakon što je dobio kabanicu važne osobe:

“Ha! Eto napokon i tebe! Najzad sam te, ovaj, ščepao za jaknu! Baš mi tvoja kabanica treba! Nisi htio da se zauzmeš za moj, pa si me još i ispsovao - pa daj mi sada svoj!” (str. 227)

Lica

Akakije akakijevič

Običan činovnik za prepisivanje s godišnjom plaćom od četristo rubalja. Zadovoljan je svojim životom iako se on sastoji od posla i boravka u kući: “Mijenjali su se direktori i razne druge starješine, a on je uvijek mogao da se vidi na jednom te istom mjestu, na istom položaju, stalno na istoj dužnosti, kao činovnik za prepisivanje službenih spisa;” (str. 198) Nizak je, ospičav i riđokos. Kratkovidan, s borama na obje strane obraza i hemoroidične boje lica. Nije se brinuo o svom izgledu i odjevanju: “Uopšte nije mislio o svome odjevanju: gornji kaput nije mu bio zelen, već nekakve riđastobrašnjave boje. Okovratnik na njemu nije bio dugačak, izlazeći iz tog ovratnika, činio baš neobično dugim. ” (str. 200) Nije prepuštao nikakvim užicima: “...lijegao bi, unaprijed se smješkajući pri pomisli na sutrašnji dan: što li će mu bog sutra poslati da prepisuje?” (str. 202) “...u govoru najviše upotrebljavao prijedloge, priloge i, naposljetku, takve riječice koje nemaju baš nikakvog značenja. ” (str. 205)

Petrovič

Bivši kmet, postao krojač. Imao je ženu koja se nije mogla pohvaliti svojom ljepotom. Bio je dobre čudi te je pristao da sašije Akakiju kabanicu za gotovo ništa novaca. Volio se razbacivati cijenama i opijati.

“Na licu mu se pomolio tako dostojanstven izraz kakav Akakije Akakijevič dotad nije imao prilike da na njemu vidi. Kao da je Petrovič u srcu osjećao da je uradio neku veliku stvar i time najbolje pokazao onaj jaz koji dijeli krojače što ne idu dalje od stavljanja postave i prekrajanja starih odijela od onih koji šiju od novog materijala. ” (str. 211)

Važna osoba

Viši policijski general kojemu se obratio za pomoć Akakije. Volio se praviti važan:

“Najzad, ta osoba nastojala je da uzdigne svoj ugled mnogim drugim sredstvima, a evo kojim: uvela je običaj da je sitni činovnici dočekuju na stepenicama, kad je dolazila na dužnost; niko, zatim nije smio da joj se obrati direktno, već u strogo predviđenom redu: koleški registrator podnio bi izvještaj gubernijskom sekretaru, gubernijski pak titularnom, ili nekom drugom, pa bi tek tada predmet stizao do nje, te važne osobe. ” (str. 219)

Bio je dobre duše samo što ga je čin generala promijenio. Kad bi se obraćao osobama nižeg čina volio se razbacivati riječima:

“- Znate li kome vi to govorite? Shvaćate li ko stoji pred vama? Shvaćate li vi to, shvaćate li?- pitam ja vas. ” (str. 222)

Zaključak

Gogolj u Kabanici opisuje život jednog siromašnog činovnika odbačenog i zaboravljenog od čitavog svijeta. Stvara neku vrstu antijunaka u kojeg se nebi nitko ugledao. U čitaoca istovremeno izaziva sažaljenje prema, poniženom i uvrijeđenom, Akakiju i ujedno pripovijeda kroz groteskni humor. Takav humor postiže isticanjem negativnosti, karikiranjem, ismijavanjem i izobličavanjem Akakija, kabanice i okoline. Osim humora, karakteristično je za Gogolja njegova jednostavnost u pripovijedanju. Sa malo riječi uspijeva predložiti čitaocu i stanje unutar likova i stanje u okolišu. Gogolj u Kabanici daje kritiku društvu i sudi protiv nečovječnog odnosa i ponašanja ljudi. No ipak na kraju priznaje da nije sve tako crno, jer postoji savijest koja spašava čovjeka.

3. Kabanica

Kabanica je Gogoljeva novela čija je priča vrlo jednostavna. Jadni mali činovnik donosi veliku odluku. Odlučuje nabaviti novu kabanicu koja postaje san njegova života. Prvu noć kada je obuće, otmu mu je u jednoj mračnoj ulici. On umire od tuge i njegov duh luta gradom u potrazi za svojom kabanicom.. Ovo je sve što se tiče osnovne zamisli, ali naravno prava priča (kao i uvijek kod Gogolja) leži u stilu, unutrašnjoj strukturi ove anegdote. Djelo je, inače, prožeto otužnim

humorom, a njezin fantastični završetak daje cjeloj, već na realističkim temeljima izgrađenoj, pripovijesti ponovno groteskni tonaliteta. Akakije Akakijevič Bašmačkin bio je ne posebno upadljivi činovnik "nizak, pomalo kozičav, pomalo crvenokos, pomalo čak na prvi pogled i kratkovidan, a s omanjom celom iznad čela, naboran s obje strane obraza, i takozvane hemoroidalne boje lica. Uopće nije vodio računa odijevanju: odora mu nije bila zelena nego nekakve crvenkastobrašnaste boje. Ovratnik mu bijaše vrlo uzak i nizak tako da mu je vrat, iako nije bio osobito dugačak, virio iz ovratnika i doimao se neobično dugačak. I uvijek bi mu se nešto priljepilo za odoru, a na šeširu vječito je nosio kore od lubenice ili dinje i tome slično smeće.") Njegova najveća radost bila je prepisivanje, on je živio cijelim srcem za svoja slova ("Malo je kazati da je služio revno – ne, on je služio s ljubavlju. Tu, u tom prepisivanju, njemu se je priviđao neki njegov svijet, šarolik i ugodan. Na licu mu se zrcalio užitak; neka slova volio je više od drugih, pa kad bi došla na red, topio bi se od radosti: i smijuckao se, i namigivao, i micao usnama, tako da se je činilo da mu na licu možeš pročitati svako slovo što ga ispisuje. -> groteskno). Iako je imao mogućnost napredovanja na poslu, on je radije prepisivao raznolike spise. ("U svemu je vidio svoje uredne, ravnomjernim rukopisom ispisanе retke i tek kada bi mu se odnekud konjska njuška naslonila na rame i puhnula mu iz nozdrva za vrat kao vjetar primijetio bi da nije nasred retka nego nasred ulice. Čim bi se vratio kući sjeo bi za stol, pokušao bi na brzinu šči i pojeo komadić govedine s lukom, a da ne bi osjetio pravi okus jela. Pojeo sve skupa s muhama i svim ostalim što bi mu Bog poslao u tom trenu." -> groteskno).

Nabrajanjem Gogoljevih slika, izaziva se podsmjeh. On ga ironijom i hiperbolom želi pretvoriti u karikaturu, predstaviti ga kao tipičnog činovničića zaljubljenog u svoj posao.

Jednog dana otkrivši da mu je potrebno popraviti kabanicu Akakije odlazi svom krojaču Petroviču. Ovaj nakon ne baš dugog razmatranja uvidi da se ovo pohabano odijelce ne može popraviti i savjetuj mu da kupi novo. Iako isprva nevoljko, činovnik se svim srcem predaje nabavku nove kabanice (Kako je nabaviti? "Mislio je Akakije Akakijevič, mislio, i zaključio da će morati smanjiti svoje uobičajne troškove, barem na godinu dana: odreći se čaja uvečer, ne paliti svijeću, a kako baš bude morao nešto raditi, otići će gazdarici u sobu i raditi uz njezinu svijeću; kad bude hodao ulicama, morat će gaziti što lakše i opreznije po kaldrimi i kamenim pločama, tako reći

na prstima da ne bi prerano iznosio potplate; morat će što rjeđe davati pralji rublje na pranje, a da se ne bi pohabalo, morat će svaki put, kad se vrati kući svući i obući samo polu pamučni haljetak, vrlo star koji čak i samo vrijeme štedi. Istini za volju, isprva mu je bilo malo teško naviknuti se na takva ograničenja, ali onda se već nekako navikao i bilo je sve u redu; navikao se čak da navečer ništa ne jede, ali se zato hranio duhovnom hranom, ne rastajući se u duhu od vječite misli na buduću kabanicu. Od tada kao da mu je sav život nekako postao puniji, kao da se oženio, kao da je još neka druga osoba uz nj, kao da više nije sam, već kao da je neka draga životna družica pristala da s njim kroči životnom stazom, a ta družica nije nitko drugi do debelo vatirana kabanica, sa čvrstom nepoderivom osnovom. Postao je nekako živahniji, čak i čvrstog karaktera kao čovjek koji je već postavio i odredio sebi cilj. S lica mu je i iz postupaka nestala sama od sebe sumnja, neodlučnost, jednom riječju sve one kolebljive i neodređene karakterne crte.”). Proces odijevanja kroz koji prolazi Akakije Akakijevič, šivanje i navlačenje šinjela, u stvari je njegovo razodijevanje i njegov zaokret ka potpunoj nagosti njegova duha. Kad je konačno obukao kabanicu ”kročio je u najsvečanije raspoloženje”, obuzela ga je radost i sreća tako da i nije primjećivao kako bi dolazio do ureda već se je jednostavno tamo našao. Uslijedili su dani potpune sreće. Ali jednom dok se je vraćao sa zabave kod pomoćnika predstojnika odjela, u jednoj mračnoj i pustoj ulici ukrali su mu kabanicu (”Akakije Akakijevič osjetio je kako svlače s njega kabanicu i udaraju ga koljenom tako da pada naznak u snijeg, i ništa više ne očituje.”). Iako se je žalio načelniku policije ništa nije postigao i onako uništen odlučio se je obratiti visokoj ličnosti (”Uostalom, ovaj se trsio uzdići na visinu svoga položaja i mnogim drugim sredstvima, a to su: uveo je običaj da ga niži činovnici dočekuju već na stubištu kad dolazi na posao; da se nitko ne usudi doći ravno k njemu nego da sve ide najstrožijim redom; koleški registrator najavljuje bi nečiji dolazak gubernijskom sekretaru, gubernijski sekretar-titularnom ili nekom drugom savjetniku pa bi na taj način najava napokon stizala do njega. Kako je sve već u našoj svetoj Rusiji zaraženo oponašanjem svaki izigrava i oponaša svoga šefa. Tako pričaju da je neki titularni savjetnik, kad je postavljen za šefa neke male zasebne pisarnice, odmah prigrabio sebi posebnu sobicu i nazvao je ”službenim nadležstvom” i postavio na vrata nekakve vratare u livrejima, crvenim ovratnicima i gajtanima koji su svakom posjetitelju otvarali vrata iako je u ”službeno nadležstvo” jedva

mogao stati jedva pisači stol. Manire i navode visoke ličnosti bijahu ozbiljne i dostojanstvene, ali ne i odviše složene. Temelj njegova sustava bijaše strogost."Strogost, strogost i strogost" govorio je obično i pri posljednjoj riječi obično gledao vrlo značajno u lice onoga kome se obraćao. Za to doduše i nije bilo nekog posebnog razloga jer je onih desetak činovnika, koji su tvorili administrativno osoblje njegova ureda, ionako živjelo u doličnom strahu: čim bi ha izdaleka ugledali, ostavljali bi odmah posao i čekali ga u stavu pozor sve dok šef ne prođe kroz sobu. Njegov uobičajeni razgovor s podređenima odlikovao se strogošću i sastojao se tako reći od tri rečenice: "Kako se usuđujete? Zna li vi s kim govorite? Je li vam jasno

Tko stoji pred vama?"-> hijerarhija birokratskog aparata)
Ali ni ona mu nije pomogla. Naprotiv grubo ga je istjerala i možemo čak reći poslala u smrt. Od tuge za kabanicom Akakije je pao u vrućicu i zahvaljujući petrogradskom podneblju ubrzo umro.

Priča ipak nije gotova. Nedugo nakon njegove smrti pojavio se je duh. Po Pterogradu se je proširio glas da kod Kalinskog mosta javlja mrtvac u liku činovnika i krade kabanice. I taj je duh živio sve dok jedne večeri nije skinu šinjel sa viske ličnosti i tako zadovoljio svoju pravdu. Nakon toga on je nestao.

Jedna od najvažnijih strukturalnih ideja je ovdje namjerno zamaskirana (jer sva stvarnost i je maska). Čovjek za koga misle da je neogrnuti duh Akakija Akakijeviča, u stvari je čovjek koji je njemu ukrao ogrtač. Ali duh Akakija postojao je samo zahvaljujući činjenici da on nema ogrtač, a žandar, upadajući u najneobičniji paradoks ove priče, misli da je duh upravo ona osoba koja je njegova antiteza, čovjek koji je ukrao šinjel.

I tu je kraj pripovijesti o jednom malom činovniku koji je cijeli svoj život posvetio svojim slovima i kabanici. Ona mu je bila jedina životna radost, jedino što ga je činilo sretnim, ali na kraju i to mu je bilo oduzeto. Iako pomalo smiješan, Akakije ipak na kraju u nama izaziva tugu i suosjećanje jer njegova je sudbina prvenstveno tragična.